

Antoniestraat 37

Sint Joris

Langs het Spaarne staan nu grote huizen. Vroeger was hier ook het water van het Spaarne, want het Spaarne was veel breder dan nu en de weg de oever heette het toen heel toepasselijk de Dijkstraat. In de loop der tijd werd door aanplemping het Spaarne smaller gemaakt en konden er die grote huizen worden gebouwd. De Dijkstraat werd toen, heel toepasselijk, de Achterstraat. Vandaag de dag heet zij Antoniestraat.

In de 16de en 17de eeuw werd aan de oostkant van het Spaarne met bierbrouwen veel geld verdiend. In deze tijd zouden we het hier de *Goudkust* noemen. In die 16de eeuw werd in de Antoniestraat het huis met de gevelsteen *Sint Joris* gebouwd. Met 1570 is het één van oudste nog aanwezige Haarlemse gevelstenen. Het huis is in 1931 vernieuwd waarbij in de zijgevel een speciaal herdenkingssteentje werd geplaatst.

De oude gevelsteen zit aan de voorzijde boven de ramen van de begane grond. Afgebeeld is de strijd van Sint Joris met de draak. Helaas is de lans, die Sint Joris gebruikte om de draak te doden, in de loop van de tijd verdwenen. De Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) vraagt hier aandacht voor om dit bij een restauratie te laten herstellen, opdat Sint Joris weer echt bewapend is.

Met de draak wordt symbolisch het heidendom aangegeven. De strijd geeft dan ook aan hoe Sint Joris zijn best heeft gedaan om de bekering van een heidense stad tot stand te brengen. Het oorspronkelijke verhaal is helaas verloren gegaan, maar in de *Legenda Aurea* uit de 13de eeuw wordt het weer opnieuw beschreven. In het kort is de inhoud van de legende als volgt:

De stad werd door een draak getiranniseerd. Dagelijks verslond hij twee schapen, die hem geofferd werden, zodat hij zich rustig zou houden. Toen de laatste schapen op deze manier verdwenen waren, eiste de draak mensenoffers. Hierbij viel het lot ook op de dochter van de koning. In bruidskleren trad zij haar dood tegemoet. Maar Joris viel de draak met een lans aan en verwondde het gedrocht. Hij beloofde de koning en het volk dat hij het ondier zou doden als iedereen zich door hem zou laten dopen. Toen koning en volk akkoord gingen doodde hij de draak en op die dag lieten 15.000 mensen zich dopen.

In Haarlem was Sint Joris gildepatroon van de boogschutters en heeft als zodanig in vroeger tijden de toegangspoort gesierd van de Sint Jorisdoelen, het huidige Proveniershuis, aan de Grote Houtstraat.

Meer bijzonderheden zijn te vinden in het boek -Waar Haarlem in de gevel staat-, geschreven door Peter van Graafeiland.

Bron: Oude Gebouwen in Haarlem – J.A.G. van der Steur (1907)
Wikipedia – Joris van Cappadocië